



Варшава, 20 червня 2016 р.

**ФУНДАЦІЯ «ВІДКРИТИЙ ДІАЛОГ» ВІТАЄ РІШЕННЯ ЛИТВИ ПРО ВІДМОВУ В ЕКСТРАДИЦІЇ
С. ШАЛАБАЄВА ДО КАЗАХСТАНУ ТА УКРАЇНИ**

28.06.2016 суд м. Вільнюса виніс рішення про відхилення запитів Казахстану та України щодо екстрадиції Сирима Шалабаєва – родича казахстанського опозиціонера і політичного біженця Мухтара Аблязова. Запити щодо Шалабаєва, ініційовані Казахстаном та Україною, є частиною кампанії з переслідування Аблязова. Amnesty International, Human Rights Watch, Міжнародна федерація за права людини, французька Ліга прав людини, Human Rights Foundation, російська та українська Гельсінські спілки, інші правозахисні організації та депутати парламентів окремих країн звернули увагу на політичний характер справи Аблязова.

Своїм рішенням Литва приєдналася до інших членів ЄС, які надали політичний притулок членам сім'ї та колишнім колегам Аблязова. Чеська Республіка та Великобританія відмовилися екстрадувати до України Тетяну Параскевич, Ігоря Кононка та Романа Солодченка, чії справи пов'язані зі справою Сирима Шалабаєва.

Раніше Сириму Шалабаєву був наданий притулок заради забезпечення йому захисту від Казахстану. Рішення про відмову у видачі Шалабаєва Україні може бути пов'язане з публікацією у ЗМІ документів з порталу Kazaword^{1,2,3} (листування між казахстанськими та українськими правоохоронними органами і представниками казахстанської влади). Підтвердилося, що представники Казахстану підготували документи для українських та російських слідчих у справах проти Аблязова, його колег та близьких⁴. Більш того, сумнозвісний прокурор Володимир Гузир, якого журналісти та громадські активісти застали при спробі приховання корупції у Генеральній прокуратурі, причетний до українського запиту на екстрадицію Шалабаєва⁵.

Рішення литовської влади є ще однією перемогою у битві за дотримання прав людини в Європі. Однак Казахстан і його союзники далі клопочуть про видачу Аблязова і пов'язаних з ним людей. Сам Аблязов залишається під вартою у Франції від 31.07.2013 і йому загрожує екстрадиція до Росії.

17.09.2015 прем'єр Франції Мануель Вальс підписав декрет про екстрадицію Аблязова до Росії. Після подачі апеляції від адвокатів казахстанського опозиціонера, справа перейшла до розгляду Державної ради (Conseil d'État). Зараз Франція залишається єдиною європейською державою, яка ігнорує докази щодо політичних мотивів порушеної проти Аблязова справи^{6,7} тим самим підтверджуючи факт співпраці з авторитарними режимами

¹ <http://www.trust.ua/news/91613-korruptiya-i-partnery.html>

² <http://www.trust.ua/news/92332-korruptiya-i-partnery-chast-2.html>

³ <http://www.trust.ua/news/93202-korruptiya-i-partnery-chast-3.html>

⁴ <http://en.odfoundation.eu/a/6857,report-political-persecution-of-syrym-shalabayev>

⁵ <http://en.odfoundation.eu/a/7397,report-the-role-of-infamous-prosecutor-vladimir-guzyr-in-the-case-of-syrym-shalabayev>

⁶ <http://en.odfoundation.eu/a/7319,report-the-facts-which-confirm-the-fabrication-of-the-case-of-mukhtar-ablyazov-in-russia-tatiana-paraskevich-and-artur-trofimov-prosecution>

Нурсултана Назарбаєва та Володимира Путіна. Франція ігнорує позиції, які у цій справі займають представники громадянського суспільства, котрі виступили на захист Аблязова та його колег⁸. Також позиція Франції суперечить рішенням Європейського парламенту, який резолюції від 13.04.2014 засудив використання деякими урядами країн Центральної Азії системи Інтерполу з політичною метою⁹.

Фундація «Відкритий Діалог» висловлює подяку усім партнерам, які долучилися до кампанії щодо звільнення Сирима Шалабаєва. До акції долучилися правозахисні організації, зокрема Казахстанське міжнародне бюро з прав людини, Центр громадянських свобод¹⁰, Human Rights Information Center, члени Європарламенту та національних парламентів багатьох держав-членів ЄС, а також українські депутати.

Водночас ми закликаємо французьку владу наслідувати приклад інших європейських країн, які забезпечили захист осіб, проти яких були порушені політично мотивовані справи у зв'язку з полюванням на Мухтара Аблязова. Ми закликаємо до скасування екстрадиції лідера казахстанської опозиції до Росії чи України.

⁷ <http://en.odfoundation.eu/a/6869,report-analysis-of-documents-in-the-case-of-ablyazov>

⁸ <http://en.odfoundation.eu/a/7508,prominent-russian-human-rights-activists-salled-for-preventing-the-extradition-of-mukhtar-ablyazov>

⁹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2016-0121+0+DOC+XML+V0//EN&language=EN>

¹⁰ <http://en.mukhtarablyazov.org/a/1915,the-statement-of-human-rights-activists-of-ukraine-and-kazakhstan-on-the-inadmissibility-of-the-extradition-of-syrym-shalabayev-a-relative-of-a-kazakh-opposition-leader>